

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 22Csp/82/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222203989
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Kolárik
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:222203989.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudcom JUDr. Andrejom Kolárikom v právnej veci žalobcu: UBC 2020, k.s., sídlo: Tamaškovičova 2742/17, 917 01 Trnava, IČO: 53 151 135, správca úpadcu Silverside, a. s. v konkurze, IČO: 50 052 560, sídlo: Plynárska 7/B, 821 09 Bratislava, zast.: VIVID LEGAL, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom: Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 807 915, proti žalovanému: G. S., nar.: XX. XX. XXXX, bydlisko: Z. T. XXX/X, XXX XX B. P., zast. JUDr. Peter Nyilfa, advokát so sídlom Alžbetínske námestie 328, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 42 299 071, o zaplatenie 1 764,30 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 362,79 EUR, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 75,- EUR, splatných vždy k 30. dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa splátka uhradza, počnúc kalendárnym mesiacom, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, s tým, že omeškanie s úhradou ktorejkoľvek splátky má za následok zročnosť celého dlhu priznaného týmto rozsudkom.

II. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieťa.

III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,78 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 06. 12. 2022 domáhal zaplatenia sumy 1 764,30 EUR s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že je správcom konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze (ďalej len „úpadca“ alebo „veriteľ“), na majetok ktorej bol Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022, zverejneným v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 zo dňa 29. 09. 2022 pod číslom K056351, vyhlásený konkurz. Žalobca bol správcom konkurznej podstaty veriteľa ustanovený uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.10.2022, sp. zn. 31K/25/2022, uverejneným dňa 10. 10. 2022 v Obchodnom vestníku SR č. 194/2022 pod číslom K058318. Veriteľ na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) XXXXXXXXXX uzavretej dňa XX. XX. XXXX medzi veriteľom a žalovaným poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 3 000,- EUR so zmluvným úrokom 21,28 % p.a.. Žalovaný sa zaviazal splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 81,63 EUR. Žalovaný sa dostal so splácaním úveru do omeškania a úver dosiaľ nesplatil. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 15. 06. 2022, zo dňa 19. 10. 2019, zo dňa 18. 11. 2017, zo dňa 19. 12. 2017, zo dňa 18. 01. 2018 a zo dňa 18. 02. 2018 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovaného, že (i) si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaný v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo zmluvy. Žalobca poukázal na § 46 ods. 1 zákona č. 7/2005

Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorého došlo dňom vyhlásenia konkurzu k splatnosti všetkých nespliatných pohľadávok a záväzkov veriteľa - úpadcu. Uznesenie o vyhlásení konkurzu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29. 09. 2022, a teda účinnosť zosplatenia zo zákona nastal dňa 30. 09. 2022. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru, žalobca má nárok na zaplatenie (i) zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatených splátok úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy) a (ii) zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatených splátok úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy). Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplatenie (i) dlžnej istiny úveru vo výške 1 764,30 EUR, (ii) zmluvných úrokov vo výške 21,28 % ročne, t.j. celkovo vo výške 496,29 EUR, (iii) zmluvnej pokuty vo výške: 10 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru v súhrnnej výške (pokuty) 419,93 EUR, (iv) zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru spliatných v období od 15. 12. 2019 až 15. 03. 2022, ako ho žalobca špecifikoval pre každú jednotlivú splátku v žalobe v spojení s doplňujúcim podaním z 03. 01. 2023, a (v) nákladov za vystavenie listovej upomienky v súhrnnej výške 20,- EUR.

2. Na podporu svojich tvrdení žalobca k žalobe pripojil nasledovné listinné dôkazy: Posledná výzva z 19. 12. 2017 s doručenkou (č.l. 7 - 8, 40), Posledná výzva z 18. 11. 2017 s doručenkou (č.l. 9 - 11), Posledná výzva z 19. 10. 2017 s doručenkou (č.l. 12 - 14), Posledná výzva z 15. 06. 2022 s doručenkou (č.l. 15 - 16), Platobná disciplína k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXX XXX XXX (č.l. 17 - 19), oznámenie z obchodného vestníka č. K058318 a K056351 (č.l. 23 - 25), Zmluva o spotrebiteľskom úvere (č.l. 26 - 30), Upomienka č. 1 s doručenkou (č.l. 31 - 32), Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby - spotrebiteľov (č.l. 33), Posledná výzva z 18. 02. 2018 s doručenkou (č.l. 34 - 36), Posledná výzva z 18. 01. 2018 s doručenkou (č.l. 37 - 39).

3. Žalovaný na žalobu reagoval odporom podaným proti platobnému rozkazu vydanému tunajším súdom. Žalobu považoval za dôvodnú v časti o zaplatenie 362,79 EUR; vo zvyšnej časti navrhol žalobu zamietnuť. Podľa žalobcu v zmluve uvedená výška ročnej úrokovej sadzby je neprimeraná, pretože podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Priemerné úrokové miery zo spotrebiteľských úverov na obdobie od 1-5 rokov podľa úrokovej štatistiky NBS platné v čase podpísania Zmluvy predstavovali 7,47 %. V Zmluve uvedená ročná úroková sadzba (21,28 %) teda prevyšuje obvyklú odplatu za spotrebiteľské úvery o 13,81 %, t.j. zmluvné určený úrok je skoro trojnásobne vyšší než priemerný úrok zo spotrebiteľských úverov poskytnutých v čase uzatvorenia Zmluvy. Takto dojednaná neprimerane vysoká ročná úroková sadzba je teda v rozpore s dobrými mravmi, a teda dohoda o úrokovej sadzbe je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu. S poukazom na § 11 odsek 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase podpísania zmluvy („ZoSÚ“) poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej žalovaný poukázal na § 7 ods. 1 ZoSÚ a uviedol, že okrem vyhlásenia dlžníka, že veriteľovi poskytol úplné, správne a pravdivé údaje, zmluva neobsahuje údaje, z ktorých spoločnosť mala vychádzať pri posudzovaní schopnosti dlžníka splácať úver, ako napr. mesačný príjem, mesačné výdavky na živobytie príp. iné záväzky. Vzhľadom na to, že išlo o formulárovú zmluvu, je možné predpokladať, že tieto údaje dlžníka skúmané ani neboli a veriteľ neskúmal, aké mal dlžník napr. mesačné náklady na bývanie, finančné záväzky voči peňažným ústavom príp. nebankovým inštitúciám, ktoré by akýmkoľvek spôsobom ovplyvňovali jej schopnosť splácať finančný úver. Veriteľ teda nekonal s odbornou starostlivosťou podľa ust. § 7 odsek 1 ZoSÚ, nakoľko vôbec neskúmal mesačné náklady dlžníka, keď si nevyžiadal od neho žiadne údaje o jeho schopnosti splácať úver. Z dôvodu hrubého porušenia týchto povinností podľa ust. § 11 odsek 2 ZoSÚ sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný bol preto povinný vrátiť žalobcovi len istinu, t.j. čiastku vo výške 3 000,- EUR. Žalovaný ku dňu podania žaloby uhradil veriteľovi čiastku v celkovej výške 2 637,21 EUR, t.j. jeho dlh k dnešnému dňu predstavuje sumu 362,79 EUR. Zároveň žalovaný požiadal pre prípad, že mu bude uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu, aby súd povolil žalovanému uhradiť dlh v splátkach, a to z dôvodu, že žalovaný v súčasnosti nemá možnosť uhradiť uplatnený nárok príp. iný dlh v akejkoľvek výške uhradiť v jednej sume, v súčasnosti má vyživovaciu povinnosť a podľa súdneho rozhodnutia mesačne spláca ďalší finančný záväzok.

4. Na podporu svojich tvrdení žalovaný k odporu pripojil nasledovné listiny: prehľad priemerných úrokových mier (č.l. 69).

5. Žalobca reagoval replikou z 05. 04. 2023. K námietke žalovaného o neprimeranosti zmluvného úroku žalobca uviedol, že zmluvný úrok bol jedinou dojednanou odplatom za poskytnutý úver. Zmluvný úrok bol dojednaný v súlade s právnymi predpismi. Na základe informácií zverejnených Ministerstvom financií SR najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 4. štvrťrok 2016 - platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16.02.2017 do 15.05.2017 (pozn. Zmluva bola uzatvorená dňa 20.02.2017) v rozsahu zmluvnej splatnosti nad 1 do 5 rokov vrátane, bola stanovená vo výške 22,78 %. V článku II Zmluvy je uvedené, že RPMN bola určená vo výške 22,78 %, priemerná RPMN bola určená vo výške 15,12 % a úroková sadzba úveru bola uvedená vo výške 21,28 % ročne. RPMN a maximálna možná odplata, t.j. v danom prípade zmluvný úrok, boli dojednané presne v takej výške, ktorú upravilo Ministerstvo financií SR. Pokiaľ ide o výšku priemernej RPMN, žalobca poukázal na Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2016, ktoré vydáva Ministerstvo financií SR, a na základe ktorých sa určuje priemerná výška RPMN. Vo vzťahu k poskytnutým ostatným spotrebiteľským úverom so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške od 1 500 EUR do 6 500 EUR vrátane bola priemerná RPMN stanovená vo výške 15,12 %, teda v rovnakej výške ako bolo uverejnená aj v obsahu zmluvy. Za nedôvodnú žalobca považoval tiež námietku žalovaného k skúmaniu bonity žalovaného. Žalobca si splnil povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať schopnosť žalovaného splácať úver. Súčasťou žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 20. 02. 2017 boli tiež informácie, poskytnuté Žalovaným, v rozsahu: identifikačné údaje, rodinný stav, adresa trvalého pobytu a prechodná adresa, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie, číslo bankového účtu, kontaktné údaje, počet osôb vo vzťahu ku ktorým má Žalovaný vyživovaciu povinnosť, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie. V žiadosti pritom žalovaný vyhlásil, že ním poskytnuté údaje sú pravdivé. Žalobca žalovaným poskytnuté informácie riadne vyhodnotil, pričom zároveň vykonal vlastné šetrenie lustráciou v Registri úverov - CRIF - nebank a v RegisterUverov s.r.o. Podľa dostupných údajov príjmy žalovaného boli 717,27 EUR a mesačné výdavky boli 284,09 EUR (tvorené výdavkami zistenými z registra úverov vo výške 86 EUR a životným minimom žalovaného 198,09 EUR); voľné zdroje žalovaného boli vo výške 433,18 EUR mesačne, a teda disponoval dostatočnými zdrojmi na hradenie mesačných splátok vo výške 81,63 EUR. Príjem žalovaného bol potvrdeným zamestnávateľovým žalovaného. Žalobca teda s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovaného splácať úver.

6. Na podporu svojich tvrdení žalobca k replike priložil nasledovné listinné dôkazy: Správa z Registra úverov (č.l. 85), Potvrdenie zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca (č.l. 86), Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru (č.l. 87), Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch (č.l. 88), Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 4. štvrťrok 2016 (č.l. 89), kópia občianskeho preukazu (č.l. 90), kópia vodičského preukazu (č.l. 91).

7. Žalovaný dupliku v stanovenej lehote nepodal. Súdu doručil dňa 18. 09. 2023 písomné vyjadrenie, v ktorom zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v odpore a uviedol, že nemá návrh na doplnenie dokazovania. Zopakoval žiadosť o splatenie rozsudkom priznaného dlhu v mesačných splátkach, pričom výšku splátky navrhol vo výške 50,- EUR. Žiadosť odôvodnil tým, že do 18. 09. 2023 bol zamestnaný na základe pracovnej zmluvy na dobu určitú, ktorá mu však nebola predĺžená a pracovný pomer skončil k 18. 09. 2023. Žalovaný zatiaľ nenašiel inú vhodnú prácu. Býva s manželkou a dieťaťom (nar. v r. 2022) v prenajatom byte v P. W., za ktorý platí mesačne 500,- EUR. Manželka je na rodičovskej dovolenke, pričom ako rodičovský príspevok a prídavok na dieťa mesačne dostane čiastku 462,- EUR. Iné príjmy nemajú, pričom okrem nákladov na bývanie majú bežné výdavky na domácnosť a na výchovu dieťaťa. Okrem toho, na základe uznesenia vydaného tunajším súdom v inej veci žalovaný spláca dlh 3 721,01 EUR v mesačných splátkach vo výške 100,- EUR.

8. Na podporu svojich tvrdení žalovaný k svojmu podaniu priložil nasledovné listiny: Zmluva o krátkodobom nájme bytu, Upozornenie na skončenie pracovného pomeru, uznesenie OS DS sp. zn. 6Csp/48/2020-302.

9. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 09. 03. 2023, sp. zn. 31K/25/2022, uverejneným dňa 15. 03. 2023 v Obchodnom vestníku SR č. 52/2023 pod číslom K014164 bol JUDr. Jaroslav Jakubčo odvolaný z funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 04. 2023, sp. zn. 31K/25/2022, uverejneným dňa 04. 05. 2023 v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068, bola do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu ustanovená spoločnosť UBC 2020, k.s., ako je uvedené v záhlaví rozsudku.

10. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 19. 09. 2023. Žalobca ospravedlnil neprítomnosť a požiadal o odročenie pojednávania, čo odôvodnil tým, že PZ žalobcu bol v rovnakom termíne predvolaný i na ďalších 6 pojednávaniach na piatich iných súdoch. Súd dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky na odročenie pojednávania, keďže všetky tieto ostatné pojednávania iné súdy vytýčili neskôr, ako bolo PZ žalobcu doručené predvolanie na pojednávanie v predmetnej veci (tunajší súd vytýčil pojednávanie ako prvý). Zároveň PZ žalobcu nevysvetlil a nepreukázal, z akého dôvodu nebol schopný zabezpečiť substitučného zástupcu (ak PZ žalobcu zastupuje subjekt vymáhajúci pohľadávky, nemôže byť pre neho prekvapujúce, ak je na jeden deň vytýčených viacero pojednávaniach na rôznych súdoch na Slovensku). Žiadosť pritom PZ žalobcu zaslal súdu len hodinu pred pojednávaním (v dôsledku čoho bola sudcovi odovzdaná až po otvorení pojednávania), hoci bol povinný oznámiť dôvod žiadosti o odročenie bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo mohol dozvedieť - § 183 ods. 3 CSP. Neboli teda splnené podmienky na odročenie pojednávania ustanovené v § 183 ods. 1 a 2 CSP a súd preto prejednal vec aj v neprítomnosti žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu. Súd vykonal dokazovanie zo všetkých listinných dôkazov založených v spise a dospel k ďalej uvedeným skutkovým a právnym záverom.

11. Dňa XX. XX. XXXX bola medzi úpadcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (č.l. 26), na základe ktorej úpadca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 3 000,- EUR s úrokovou sadzou 21,28 % ročne, splatný v 60 mesačných splátkach vo výške 81,63 EUR, prvá splátka splatná 14. 04. 2017, posledná splátka splatná 14. 03. 2022, celková čiastka na zaplatenie 4 897,80 EUR, RPMN: 22,78 %, priemerná RPMN: 15,12 %. Podľa prehľadu platobnej disciplíny k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXX XXX XXX (č.l. 17) žalovaný čerpal úver dňa 21. 02. 2017. Žalovaný úver nesplácal riadne a včas, pričom poslednú splátku žalobcovi uhradil v októbri 2021. Napriek niekoľkým upomienkam žalovaný dlh neuhradil.

12. Aby mohla byť pohľadávka veriteľa voči spotrebiteľovi priznaná v súdnom konaní, súd musí mať preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok pokiaľ ide o existenciu pohľadávky a jej uplatňovanie voči spotrebiteľovi. Kogentné právne normy upravujú právne dôsledky porušenia povinností na strane veriteľa pri uzavieraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pri výkone práv z nej vyplývajúcich, na ktoré súd musí prihliadnuť, a teda musí i posúdiť, či je pohľadávka voči spotrebiteľovi uplatňovaná v súlade so zákonom.

13. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase uzavretia zmluvy („ZoSÚ“) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

15. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

16. Podľa § 7 ods. 17 písm. b) ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

17. Podľa § 7 ods. 20 písm. b) ZoSÚ na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť.

18. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní položiek podľa odseku 20, ktoré sa použijú pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a príjem spotrebiteľa.

19. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

20. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS („Smernica“), členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. 03. 2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi, C-565/12 uviedol, že je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Cieľom uvedenej úpravy je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti.

21. V rozsudku sp. zn. 23CoCsp/26/2020 z 30. 11. 2020 Krajský súd v Trnave uviedol, že ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi informáciu len o výške svojich príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé

údaje. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektoej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

22. V zmysle § 7 ods. 16 a ods. 17 ZoSÚ je žalobca povinný preukázať, že veriteľ pri poskytnutí spotrebiteľského úveru postupoval s odbornou starostlivosťou, najmä že zodpovedajúcim spôsobom skúmal schopnosť žalovaného splácať úver. Posudzovanie bonity je proces zhromaždenia a kvalifikovaného vyhodnotenia relevantných údajov o aktuálnej finančnej situácii konkrétneho klienta, ktorý je veriteľ povinný vykonať s odbornou starostlivosťou a obozretne a ktorého vykonanie s odbornou starostlivosťou je veriteľ povinný hodnoverne preukázať. Žalobca nepreukázal, že veriteľ s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosť žalovaného splácať úver v zmysle § 7 ZoSÚ. Podľa vyjadrenia žalobcu veriteľ pri skúmaní bonity žalovaného zohľadnil mesačné náklady žalovaného vo výške 284,09 EUR, z čoho suma 198,09 EUR predstavuje sumu životného minima a suma 86,- EUR predstavuje výdavky zistené z dostupných registrov úverov. V žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru (č.l. 87) sú uvedené nasledovné údaje o nákladoch žalovaného: (i) minimálne výdavky: 198,09 EUR, (ii) dopytované výdavky: 0,00 EUR. Z uvedeného mal súd za jednoznačne preukázané, že veriteľ vôbec nezisťoval skutočné náklady žalovaného na zabezpečenie jeho základných životných potrieb (vid. dopytované výdavky: 0 eur), ale len použil sumu životného minima. § 7 ods. 20 písm. b) ZoSÚ v spojení s § 7 ods. 27 ZoSÚ však jasne ustanovuje, že na posúdenie schopnosti žiadateľa o úver splácať spotrebiteľský úver je veriteľ povinný použiť dostatočné a aktuálne informácie nielen o príjmoch, ale aj o výdavkoch žiadateľa. § 7 ods. 27 posledná veta ZoSÚ síce ustanovuje, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, avšak toto podľa názoru tunajšieho súdu nemožno vykladať tak, že veriteľ vôbec nemusí od žiadateľa o úver zisťovať výšku jeho skutočných životných nákladov, ale postačí vo výpočtoch zohľadniť len výšku životného minima. Citované zákonné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že veriteľ nesmie bez ďalšieho vziať do úvahy len žiadateľom uvedené náklady, ak tieto žiadateľ uviedol v nižšej výške, než je stanovené životné minimum (keďže je vysoký predpoklad nesprávnosti takého údaju). Ak účelom posúdenia bonity je zistiť, či žiadateľ o úver bude skutočne schopný splácať poskytnutý úver, potom je vylúčené, aby veriteľ posudzoval bonitu bez akejkoľvek informácie od žiadateľa o úver o jeho reálnych nákladoch na základné životné potreby. Posudzovanie bonity bez elementárnych vstupných údajov o skutočných nákladoch žiadateľa o úver nemožno hodnotiť ako postup s odbornou starostlivosťou. Žalobca teda nepreukázal, že postupoval v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ v spojení s § 7 ods. 16, 17, 20 a 27 ZoSÚ. Naopak, súd mal z predložených listinných dôkazov za preukázané, že žalobca postupoval v rozpore s uvedenými zákonnými ustanoveniami a neskúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver, pričom v danom prípade išlo o hrubé porušenie povinnosti veriteľa posudzovať bonitu s odbornou starostlivosťou, a teda úver sa s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ druhú a posledný vetu považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru samozrejme nespôsobuje zánik práva žalobcu na vrátenie dlžnej úverovej istiny. Žalovaný dosiaľ uhradil sumu 2 637,21 EUR. Z poskytnutej úverovej istiny 3 000,- EUR teda zostáva vrátiť sumu 362,79 EUR, pričom žalovaný v tejto časti svoj dlh aj výslovne uznal v odpore proti platobnému rozkazu. V tejto časti preto súd žalobe vyhovel, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku, a vo zvyšnej časti na základe záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre hrubé porušenie povinností pri skúmaní bonity žalovaného žalobu zamietol, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

24. Žalovaný požiadal o možnosť uhradenia žalovanej sumy v mesačných splátkach vo výške 50,- EUR (dôvody sú uvedené v odseku 7 tohto rozsudku). Po zvážení finančnej situácie žalovaného, v spojení s výškou rozsudkom priznanej pohľadávky, súd považoval za dôvodné umožniť žalovanému splatiť dlh v splátkach, avšak nie v navrhovanej výške 50,- EUR, ale vo výške 75,- EUR, keďže uvedenú sumu by žalovaný mal byť schopný mesačne uhradiť a zároveň k úhrade celého rozsudkom priznaného dlhu pri pravidelnom splácaní dôjde do piatich mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Preto súd s poukazom na § 232 ods. 3 CSP druhú vetu žalovanému uložil, aby žalovanú pohľadávku uhradil v pravidelných mesačných splátkach vo výške 75,- EUR mesačne tak, ako je uvedené vo výroku I.

tohto rozsudku. Zároveň súd stanovil, že omeškanie žalovaného so splnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, a to z dôvodu motivovania žalovaného k riadnemu splneniu rozsudkom priznaného dlhu, keďže na jeho žiadosť mu súd umožnil uhradenie dlhu v dlhšej lehote, než je zákonná lehota 3 dní.

25. O trovách súd rozhodol postupom podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z toho, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 16,61 % a žalovaný bol úspešný v rozsahu 83,39 %. Žalovanému teda patrí i nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,78 %, ktorý mu súd priznal vo výroku III. tohto rozhodnutia ($83,39 - 16,61 = 66,78$). Pri výpočte trov konania súd zohľadnil a do výpočtov zahrnul popri žalovanej úverovej istine vo výške 1 764,30 EUR tiež zmluvnú pokutu vyčíslenú žalobcom vo výške 419,93 EUR, keďže zmluvná pokuta nie je príslušenstvom pohľadávky. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie možno podať na Okresný súd Dunajská Streda do 15 dní od doručenia tohto rozsudku (§ 362 CSP). Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd, ak CSP neustanovuje inak (§ 367 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Intervenient môže odvolanie podať za podmienok uvedených v § 360 CSP.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len za podmienok uvedených v § 366 CSP. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ak povinná strana dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom, môže sa druhá strana domáhať jej splnenia v exekúcii.